

ग्रामपंचायतींच्या हृदीतील रस्त्यावरील
दिवाबत्ती आणि ग्रामीण पाणीपुरवठा
योजनांच्या वीज देयकांच्या थकबाकीसंदर्भात
ताळमेळ घेऊन थकबाकीची रक्कम निश्चित
करण्यासाठी समिती गठीत करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: पदिदे -२०२१/प्र.क्र.१९/वित्त-२

बांधकाम भवन, २५, मर्झबान पथ, फोर्ट, मुंबई-४०० ००९

तारीख: ०६ ऑगस्ट, २०२१

प्रस्तावना :

ग्रामपंचायत, नगर परिषदा यांच्या हृदीतील रस्त्यावरील दिवाबत्ती आणि ग्रामीण पाणीपुरवठा योजनांची वीज देयकांची थकबाकी मोठ्याप्रमाणावर असल्याने महाराष्ट्र राज्य विद्युत महामंडळाने थकबाकी अदा करण्याची विनंती केली आहे. वीज देयकांची थकबाकी अदा करण्याच्या महाराष्ट्र राज्य विद्युत महामंडळाचे मागणीच्या अनुंषंगाने मा.उप मुख्यमंत्री तथा मंत्री, वित्त व नियोजन यांच्या अध्यक्षतेखाली सर्व संबंधित विभागांचे मा.मंत्री व अधिकारी यांच्यासमवेत बैठक आयोजित करण्यात आली होती.

सदर बैठकीमध्ये महावितरणने दर्शविलेली थकबाकीमध्ये ग्रामपंचायतींशिवाय इतर कार्यालये, खाजगी व्यक्ती, संस्था इत्यादींच्या थकीत देयकांचा समावेश असल्याने निव्वळ ग्रामपंचायतींची थकबाकी किती हे स्पष्ट होत नसल्याने तसेच या विभागानेही थकबाकीपोटी १४ व्या वित्त आयोगातून तसेच नियमित अनुदानामधून अदा केलेल्या रक्कमा कशाप्रकारे संबंधित ग्रामपंचायतींच्या थकीत देयकांमध्ये समायोजित केल्या यांचा तसेच इतर काही बाबींचा ताळमेळ घेऊन थकबाकीची रक्कम निश्चित करण्यासाठी श्री.राजेश कुमार, अपर मुख्य सचिव (ग्रामविकास व पंचायत राज), ग्रामविकास विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती गठीत करण्याचा निर्णय बैठकीत घेण्यात आला असल्याने समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय:

ग्रामपंचायत, नगर परिषदा यांच्या हृदीतील रस्त्यावरील दिवाबत्ती आणि ग्रामीण पाणीपुरवठा योजनांची वीज देयकांची थकबाकीचा ताळमेळ घेऊन थकबाकीची रक्कम निश्चित करण्यासाठी समिती गठीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर समितीचा कार्यकाळ तीन महिने राहील. या समितीची रचना पुढीलप्रमाणे राहील :-

अ.क्र.	नाव व पदनाम	समितीवरील पद
१.	अपर मुख्य सचिव, ग्रामविकास विभाग	अध्यक्ष
२.	अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग	सदस्य
३.	अपर मुख्य सचिव, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग	सदस्य

४.	प्रधान सचिव (नगरविकास-२), नगरविकास विभाग	सदस्य
५.	प्रधान सचिव (वित्तीय सुधारणा), वित्त विभाग	सदस्य
६.	प्रधान सचिव (ऊर्जा) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग	सदस्य
७.	अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महावितरण, बांद्रा, मुंबई	सदस्य
८.	सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई	सदस्य
९.	संचालक (वित्त), महावितरण, बांद्रा, मुंबई	सदस्य
१०.	उपसचिव तथा वित्तीय नियंत्रक, ग्रामविकास विभाग	सदस्य सचिव

समितीची कार्यकक्षा :

१) दिनांक ३१ मार्च, २०२१ पर्यंत वीज बिलाची जी थकबाकी दाखविली आहे. त्यामध्ये ग्रामपंचायती व्यतिरिक्त इतरही कार्यालये, खाजगी व्यक्ती, इतर आस्थापना यांचा समावेश आहे. त्यामुळे सदर ग्राहक वगळून निव्वळ ग्रामपंचायतीच्या पथदिव्याच्या थकीत वीज बिलाच्या थकबाकीचा तपशिल मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत समितीमार्फत महावितरणास सादर करण्यात येईल. महावितरणकडून राज्यस्तरीय समितीस एकत्रितरित्या एकूण थकबाकीचा तपशिल सादर करण्यात आल्यानंतर समिती वीज बीलाची थकबाकी निश्चित करील व अंतिम थकबाकीची रक्कम अदा करण्याबाबत संबंधित विभागांना सूचना देईल.

२) महावितरण दिनांक ३१ मार्च, २०२१ पर्यंत थकबाकी दर्शविलेल्या थकीत वीज बिलांपैकी महावितरण यांना शासनाकडून वित्त आयोगातील निधी तसेच नियमित अनुदानातून भरणा करण्यात आलेली रक्कम ग्रामपंचायत हद्दीतील पथदिवे तसेच पाणीपुरवठा योजना यांच्या थकीत बिलामध्ये समायोजित करण्यात आली आहे किंवा कसे याबाबत महावितरण यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या तपशिलांची शहानिशा करील.

३) भविष्यात ग्रामपंचायतीकडे रस्त्यावरील पथदिवे तसेच पाणीपुरवठा योजनांच्या वीज बिलाची थकबाकीची रक्कम प्रलंबित राहू नये तसेच वेळच्या वेळी बिले भरण्यासाठी ठोस उपाययोजना करण्यांचा प्रस्ताव/ आराखडा यांचा प्रस्ताव शासनास सादर करील.

४) ग्रामपंचायतीच्या रस्त्यावरील दिवाबत्ती व पाणीपुरवठा योजनांशिवाय अन्य ग्राहकांचा समावेश महावितरणने दर्शविलेल्या थकीत वीज देयकांमध्ये आढळून आला असल्याने असे प्रकार टाळण्यासाठी महावितरणकडून दिवाबत्ती व पाणीपुरवठा योजनांसाठी दोन विशिष्ट युनीक आयडी उपलब्ध करून बिलासंदर्भात सुधारित बिलींग सिस्टीम तयार करण्याबाबत महावितरण यांच्याशी विचारनियम करून योग्य निर्णय घेईल.

५) जिल्हास्तरावर मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत समितीकडून तसेच महावितरणकडून थकीत वीज बीलांच्या ताळमेळ घेण्याच्या कार्यवाहीवर नियंत्रण ठेवून त्यांच्याकडून विहित मुदतीत तपशिल महावितरण यांना प्राप्त होण्यासाठी पाठपुरावा करील.

जिल्हास्तरीय समिती :-

ग्रामपंचायत, नगर परिषदा यांच्या हृदीतील रस्त्यावरील दिवाबत्ती आणि ग्रामीण पाणीपुरवठा योजनांची वीज देयकांची थकबाकी निश्चित करण्यासाठी क्षेत्रीयस्तरावर महावितरण व ग्रामपंचायत यांनी प्रत्यक्षात आढावा घेवून फक्त ग्रामपंचायतींचे रस्त्यावरील पथदिव्यांचे मीटर्स/ पाणीपुरवठा योजनांचे मीटर्स किती, प्रत्यक्षात वीजेचा वापर, देयकांची रक्कम व वेळोवेळी वीज बिलांचा करण्यात आलेला भरणा (शासनामार्फत/ ग्रामपंचायत स्वःनिधी इ.) इत्यादी तपशिल विचारात घेऊन प्रत्यक्षात थकीत वीज बिलांच्या रक्कमेबाबत ताळमेळ घेण्याची कार्यवाही मोठया प्रमाणावर करणे आवश्यक आहे. यासाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांच्या अध्यक्षतेखाली खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	नाव व पदनाम	समितीवरील पद
१.	संबंधित जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी	अध्यक्ष
२.	संबंधित जिल्हातील महावितरण/ महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळाचे अधिक्षक अभियंता(विद्युत)	सदस्य
३.	संबंधित जिल्हयांचे जिल्हा प्रशासन अधिकारी,(नगरपंचायत/नगरपालिका	सदस्य
४.	उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रामपंचायत), संबंधित जिल्हा परिषद	सदस्य सचिव

जिल्हास्तरावर मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली समितीमधील जिल्हा परिषदस्तरावर उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (पंचायत), महाराष्ट्र राज्य विद्युत महामंडळाचे स्तरावर अधिक्षक अभियंता(विद्युत) व नगरपंचायत/नगरपालिकास्तरावर जिल्हा प्रशासन अधिकारी यांची नोडल अधिकारी म्हणून नेमणूक करण्यात येत आहे.

समितीची कार्यकक्षा :

१) जिल्हास्तरीय समितीने जिल्हयातील सर्व ग्रामपंचायत हृदीतील पथदिवे, पाणीपुरवठा योजना व नगरपंचायत व नगरपालिका यांचे स्वतःचे वापरातील मीटर्स किती, त्यांचा विजेचा वापर, प्रत्यक्षात आलेली वीजेचे देयके, शासन अनुदान/ वित्त आयोग / ग्रामपंचायतींनी स्वःनिधीतून प्रत्यक्षात भरणा केलेली रक्कम यांचा तपशिल घेवून ताळमेळ घेण्यात येवून महावितरण मार्फत निश्चित थकबाकीची रक्कम राज्यस्तरीय समितीस सादर करेल.

२) जिल्ह्यातील सर्व ग्रामपंचायत हृदीतील पथदिवे, पाणीपुरवठा योजना व नगरपंचायत व नगरपालिका यांचे स्वतःचे वापरातील मीटर्स शिवाय इतर मीटर्सचा वेगळ्याने तपशिल घेण्यात येवून वीजेचा वापर व देयकांची रक्कम व सदर मीटर्सचे वीज बिलांचा भरणा कोणामार्फत करण्यात आला आहे व अद्याप महावितरणने थकबाकी दर्शविलेल्या बिलांचा तपशिल/ ताळमेळ संबंधित ग्रामपंचायत/ महावितरणकडून प्राप्त करून घेईल व त्यांचा जिल्हानिहाय तपशिल महावितरण मार्फत राज्यस्तरीय समितीस सादर करील.

३) राज्यातील ग्रामपंचायतींच्या हृदीतील रस्त्यावरील पथदिवे तसेच पाणीपुरवठा योजना तसेच नगरपंचायत/नगरपालिका यांचे विद्युत देयकांची रक्कम वेळच्या वेळी भरणा करण्याबाबत राज्यस्तरीय समितीस आवश्यक त्या उपाययोजना सूचविण्याबाबत प्रस्ताव / आराखडा सादर करील.

२. जिल्हास्तरीय समिती एक महिन्यामध्ये महावितरणमार्फत राज्यातील ग्रामपंचायतींच्या हृदीतील रस्त्यावरील पथदिवे तसेच पाणीपुरवठा योजना तसेच नगरपंचायत/नगरपालिका यांचे स्वतःचे वापरातील व इतर ग्राहकांच्या मीटर्सच्या विद्युत देयकांची रक्कम स्वतंत्रपणे निश्चित करून त्यांचा तपशिल महावितरणमार्फत राज्यस्तरीय समितीस सादर करील.

३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२१०८०६१४४८२८०४२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०८०६१४४८२८०४२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

प्रत,

१) मा.उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई

उप सचिव तथा वित्त नियंत्रक, महाराष्ट्र शासन

- २) मा.मंत्री (ग्रामविकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.मंत्री (ऊर्जा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.राज्यमंत्री (नगरविकास) यांचे खाजगी सचिव,
- ५) अपर मुख्य सचिव (ग्रामविकास व पंचायत राज), ग्रामविकास विभाग
- ६) अपर मुख्य सचिव, (नियोजन व विकास आयुक्त), नियोजन विभाग
- ७) मुख्य सचिव (पाणीपुरवठा व स्वच्छता) पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग
- ८) प्रधान सचिव, नगरविकास (२), नगरविकास विभाग
- ९) प्रधान सचिव (वित्तीय सुधारणा), वित्त विभाग
- १०) प्रधान सचिव (ऊर्जा), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
- ११) अध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक, महावितरण , बांद्रा, मुंबई
- १२) सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण,मुंबई
- १३) विभागीय आयुक्त (सर्व)
- १४) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- १५) संचालक (वित्त), महावितरण, बांद्रा, मुंबई
- १६) उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रामपंचायत), जिल्हा परिषद (सर्व)
- १७) अधिक्षक अभियंता (विद्युत), सर्व संबंधित जिल्हा (महावितरणमार्फत)
- १८) जिल्हा प्रशासन अधिकारी (नगरपंचायत/नगरपालिका) (नगरविकास विभागमार्फत)
- १९) निवड नस्ती (वित्त-२)